

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

z 22. júna 2017*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Podpora energie z obnoviteľných zdrojov — Biopalivá určené pre dopravu — Smernica 2009/28/ES — Článok 18 ods. 1 — Systém ‚hmotnostnej bilancie‘, ktorým sa má zabezpečiť, že bioplyn spĺňa stanovené kritériá trvalej udržateľnosti — Platnosť — Články 34 a 114 ZFEÚ — Vnútroštátna právna úprava vyžadujúca, aby sa hmotnostná bilancia vykonala v mieste s jasnou hranicou — Prax príslušného vnútroštátneho orgánu pripúšťajúca, že túto podmienku možno splniť, pokiaľ sa trvalo udržateľný bioplyn prepravuje prostredníctvom štátnej plynárenskej siete — Príkaz daného orgánu, ktorým sa vylučuje možnosť splniť túto istú podmienku v prípade dovozu trvalo udržateľného bioplynu z iných členských štátov prostredníctvom vzájomne prepojených štátnych plynárenských sietí — Voľný pohyb tovaru“

Vo veci C-549/15,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Förvaltningsrätten i Linköping (Správny súd Linköping, Švédsko) z 19. októbra 2015 a doručený Súdnemu dvoru 22. októbra 2015, ktorý súvisí s konaním:

E.ON Biofor Sverige AB

proti

Statens energimyndighet,

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predseda druhej komory M. Ilešič, sudcovia A. Prechal (spravodajkyňa), A. Rosas, C. Toader a E. Jarašiūnas,

generálny advokát: M. Campos Sánchez-Bordona,

tajomník: I. Illéssy, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 26. októbra 2016,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- E.ON Biofor Sverige AB, v zastúpení: A. Johansson, S. Perván Lindeborg a T. Pettersson, advokater,
- Statens energimyndighet, v zastúpení: F. Forsberg, J. Holgersson a E. Jozsa, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci K. Forsbacka, advokat,
- estónska vláda, v zastúpení: K. Kraavi-Käerdi, splnomocnená zástupkyňa,

* Jazyk konania: švédčina.

- holandská vláda, v zastúpení: M. Bulterman a M. de Ree, splnomocnené zástupkyne,
- Európsky parlament, v zastúpení: A. Neergaard a P. Schonard, splnomocnení zástupcovia,
- Rada Európskej únie, v zastúpení: A. Norberg a J. Herrmann, splnomocnení zástupcovia,
- Európska komisia, v zastúpení: K. Talabér-Ritz a E. Manhaeve, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci M. Johansson, advokat,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 18. januára 2017,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu a platnosti článku 18 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES z 23. apríla 2009 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie a o zmene a doplnení a následnom zrušení smerníc 2001/77/ES a 2003/30/ES (Ú. v. EÚ L 140, 2009, s. 16).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou E.ON Biofor Sverige AB (ďalej len „E.ON Biofor“) a Statens energimyndighet (Národná agentúra pre energiu, Švédsko, ďalej len „agentúra pre energiu“) vo veci príkazu uloženého touto agentúrou spoločnosti E.ON Biofor, pokiaľ ide o systém overovania trvalej udržateľnosti bioplynu zavedeného touto agentúrou.

Právny rámec

Právo únie

- 3 Odôvodnenia 1, 12, 65, 76 a 94 smernice 2009/28 stanovujú:

„(1) Kontrola energetickej spotreby v Európe a väčšie využívanie energie z obnoviteľných zdrojov energie sú spolu s úsporami energie a vyššou energetickou efektívnosťou významnými súčasťami balíka opatrení potrebných na zníženie emisií skleníkových plynov a na dodržiavanie Kjótskeho protokolu k Rámcovému dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy a ďalších záväzkov Spoločenstva a medzinárodných záväzkov v oblasti znižovania emisií skleníkových plynov po roku 2012. ...

...

(12) Využívanie poľnohospodárskeho materiálu, ako napríklad hnoja, močovky a iných odpadov živočíšneho a organického pôvodu, na produkciu bioplynu ponúka vzhľadom na vysoký potenciál úspory emisií skleníkových plynov značné environmentálne výhody v oblasti výroby tepla a elektriny, ako aj v oblasti jeho využívania ako biopaliva. Zariadenia na výrobu bioplynu môžu vzhľadom na ich decentralizovaný charakter a regionálnu štruktúru investícií významne prispieť k trvalo udržateľnému rozvoju vo vidieckych oblastiach a ponúknuť poľnohospodárom nové možnosti príjmov.

...

(65) Výroba biopalív by mala byť trvalo udržateľná. Biopalivá používané na zabezpečenie dodržiavania cieľov stanovených v tejto smernici a biopalivá, na ktoré sa vzťahujú výhody národných systémov podpory, by preto mali spĺňať kritériá trvalej udržateľnosti.

...

(76) Kritériá trvalej udržateľnosti budú účinné len vtedy, ak povedú k zmenám v správaní účastníkov trhu. Týchto zmien sa dosiahne len vtedy, ak biopalivá a biokvapaliny spĺňajúce tieto kritériá bude možné, na rozdiel od tých, ktoré ich nespĺňajú, predávať za vyššie ceny. Podľa metódy hmotnostnej bilancie overovania súladu existuje fyzická väzba medzi výrobou biopalív a biokvapalín, ktoré spĺňajú kritériá trvalej udržateľnosti, a spotrebou biopalív a biokvapalín v Spoločenstve, čím sa zabezpečuje vhodná rovnováha medzi ponukou a dopytom a cenová prémia, ktorá je vyššia ako v systémoch bez takejto väzby. Aby sa teda zaručilo, že biopalivá a biokvapaliny, ktoré spĺňajú kritériá trvalej udržateľnosti, je možné predávať za vyššiu cenu, na overenie súladu by sa mala používať metóda hmotnostnej bilancie. Tak by sa zachovala integrita systému a súčasne by sa zabránilo zbytočnému zaťaženiu priemyslu. Mali by sa však preskúmať i ďalšie metódy overovania.

...

(94) Keďže opatrenia ustanovené v článkoch 17 až 19 ovplyvňujú aj fungovanie vnútorného trhu tým, že harmonizujú kritériá trvalej udržateľnosti pre biopalivá a biokvapaliny na účely ich započítania do plnenia cieľov podľa tejto smernice, čím zjednodušujú v súlade s článkom 17 ods. 8 obchodovanie s biopalivami a biokvapalinami, ktoré spĺňajú tieto podmienky, medzi členskými štátmi, vychádzajú tieto opatrenia z článku 95 zmluvy.“

4 Podľa článku 1 smernice 2009/28 nazvaného „Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti“ sa touto smernicou „ustanovuje spoločný rámec presadzovania energie z obnoviteľných zdrojov energie. Stanovujú sa v nej záväzné národné ciele pre celkový podiel energie z obnoviteľných zdrojov energie na hrubej konečnej energetickej spotrebe a pre podiel energie z obnoviteľných zdrojov energie v doprave. ... Touto smernicou sa ustanovujú kritériá trvalej udržateľnosti pre biopalivá a biokvapaliny.“

5 Článok 2 druhý odsek písm. a), e) a i) uvedenej smernice obsahuje tieto definície:

„a) ‚energia z obnoviteľných zdrojov energie‘ je energia z obnoviteľných nefosílnych zdrojov, a to veterná, slnečná, aerotermálna, geotermálna a hydrotermálna energia a energia oceánu, vodná energia, biomasa, skládkový plyn, plyn z čističiek odpadových vôd a bioplyny;

...

e) ‚biomasa‘ sú biologicky rozložiteľné časti výrobkov, odpadu a zvyškov biologického pôvodu z poľnohospodárstva (vrátane rastlinných a živočíšnych látok), lesného hospodárstva a príbuzných odvetví vrátane rybného hospodárstva a akvakultúry, ako aj biologicky rozložiteľné časti priemyselného a komunálneho odpadu;

...

i) ‚biopalivo‘ je kvapalné alebo plynné palivo určené pre dopravu a vyrobené z biomasy“.

6 Článok 3 smernice 2009/28 stanovuje:

„1. Každý členský štát zabezpečí, aby podiel energie z obnoviteľných zdrojov energie vypočítaný v súlade s článkami 5 až 11 na hrubej konečnej energetickej spotrebe v roku 2020 predstavoval aspoň jeho národný celkový cieľ týkajúci sa podielu energie z obnoviteľných zdrojov energie v danom roku uvedený v treťom stĺpci tabuľky v časti A prílohy I. ...

...

4. Každý členský štát zabezpečí, aby podiel energie z obnoviteľných zdrojov energie vo všetkých formách dopravy predstavoval v roku 2020 aspoň 10 % konečnej energetickej spotreby v doprave v danom členskom štáte.

...“

7 Článok 5 smernice, nazvaný „Výpočet podielu energie z obnoviteľných zdrojov energie“, vo svojom odseku 1 stanovuje:

„Hrubá konečná energetická spotreba z obnoviteľných zdrojov energie v každom členskom štáte sa vypočíta ako súčet:

- a) hrubej konečnej spotreby elektriny z obnoviteľných zdrojov energie;
- b) hrubej konečnej energetickej spotreby z obnoviteľných zdrojov energie určenej na výrobu tepla a chladu a
- c) konečnej energetickej spotreby z obnoviteľných zdrojov energie v doprave.

Plyn, elektrina a vodík z obnoviteľných zdrojov energie sa na účely výpočtu podielu hrubej konečnej energetickej spotreby z obnoviteľných zdrojov energie zohľadňujú len raz v písmene a), b) alebo c) prvého pododseku.

... biopalivá a biokvapaliny, ktoré nespĺňajú kritériá trvalej udržateľnosti uvedené v článku 17 ods. 2 až 6, [sa] nezohľadňujú.“

8 Článok 17 tej istej smernice, nazvaný „Výpočet podielu energie z obnoviteľných zdrojov energie“, stanovuje:

„1. Bez ohľadu na to, či sa suroviny vypestovali na území Spoločenstva alebo mimo neho, sa energia z biopalív a biokvapalín zohľadňuje na účely uvedené v písmenách a), b) a c), iba ak spĺňajú kritériá trvalej udržateľnosti uvedené v odsekoch 2 až 6:

- a) posudzovanie súladu s požiadavkami tejto smernice týkajúcimi sa národných cieľov;
- b) posudzovanie dodržiavania povinnosti využitia energie z obnoviteľných zdrojov energie;
- c) oprávnenosť na finančnú podporu na spotrebu biopalív a biokvapalín.

...

2. Úspora emisií skleníkových plynov vyplývajúca z využívania biopalív a biokvapalín zohľadňovaná na účely uvedené v odseku 1 písm. a), b) a c) predstavuje aspoň 35 %.

...

3. Biopalivá a biokvapaliny zohľadnené na účely uvedené v odseku 1 písm. a), b) a c) nesmú byť vyrobené zo surovín získaných z pôdy s vysokou biologickou rozmanitosťou...

4. ... nesmú byť vyrobené zo surovín získaných z pôdy s vysokými zásobami uhlíka...

5. ... sa nevyrábajú zo surovín získaných z pôdy, ktorá bola rašelinovou pôdou v januári 2008...

6. Poľnohospodárske suroviny vypestované v Spoločenstve a využívané na výrobu biopalív a biokvapalín zohľadnených na účely uvedené v odseku 1 písm. a), b) a c) sa získavajú v súlade s požiadavkami a normami, na ktoré sa vzťahujú ustanovenia uvedené pod položkou „Životné prostredie“ v časti A a v bode 9 prílohy II k nariadeniu Rady (ES) č. 73/2009 z 19. januára 2009, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá režimov priamej podpory pre poľnohospodárov v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa ustanovujú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov [Ú. v. EÚ L 30, 2009, s. 16], a v súlade s minimálnymi požiadavkami na udržanie dobrého poľnohospodárskeho a ekologického stavu vymedzenými v súlade s článkom 6 ods. 1 uvedeného nariadenia.

...

8. Členské štáty nesmú odmietnuť zohľadniť z iných dôvodov trvalej udržateľnosti na účely uvedené v odseku 1 písm. a), b) a c) biopalivá a biokvapaliny získané v súlade s týmto článkom.

...“

9. Článok 18 smernice 2009/28 nazvaný „Overovanie splnenia kritérií trvalej udržateľnosti pre biopalivá a biokvapaliny“ stanovuje:

„1. Ak sa biopalivá a biokvapaliny zohľadňujú na účely uvedené v článku 17 ods. 1 písm. a), b) a c), členské štáty vyžadujú od hospodárskych subjektov, aby preukázali, že splnili kritériá trvalej udržateľnosti stanovené v článku 17 ods. 2 až 5. Na tento účel členské štáty požadujú od hospodárskych subjektov použitie systému hmotnostnej bilancie, ktorým sa:

- a) umožní, aby sa dodávky suroviny alebo biopalív s rôznymi vlastnosťami trvalej udržateľnosti zmiešali;
- b) vyžaduje, aby informácie o vlastnostiach trvalej udržateľnosti a veľkostiach dodávok uvedených v písmene a) ostali pripísané danej zmesi a
- c) stanoví, že pre súhrn všetkých dodávok odobratých zo zmesi sa opisujú rovnaké vlastnosti trvalej udržateľnosti v rovnakých množstvách, ako súhrn všetkých dodávok pridaných do zmesi.

2. Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade v roku 2010 a 2012 správu o fungovaní overovacej metódy pomocou hmotnostnej bilancie uvedenej v odseku 1 a o možnostiach použitia iných overovacích metód pre niektoré alebo všetky druhy surovín, biopalív alebo biokvapalín. Komisia vo svojom hodnotení zohľadňuje tie overovacie metódy, pri ktorých informácie o vlastnostiach trvalej udržateľnosti nemusia zostať fyzicky pripísané konkrétnym dodávkam alebo zmesiam. V hodnotení sa zohľadní potreba udržania celistvosti a účinnosti overovacieho systému bez vytvárania neprimeranej záťaže pre priemysel. Ak je to vhodné, sú k správe priložené návrhy Európskemu parlamentu a Rade týkajúce sa používania iných overovacích metód.

3. Členské štáty prijímú opatrenia na zabezpečenie toho, aby hospodárske subjekty predkladali spoľahlivé informácie a na požiadanie sprístupnili členskému štátu údaje, ktoré použili na vypracovanie týchto informácií. Členské štáty vyžadujú od hospodárskych subjektov, aby vytvorili primeraný štandard nezávislého auditu poskytnutých informácií, a aby poskytli dôkaz o tom, že táto

požiadavka bola splnená. Auditom sa overuje, že systémy využívané hospodárskymi subjektmi sú presné, spoľahlivé a chránené voči podvodom. Prostredníctvom auditu sa hodnotí frekvencia a metodika odberu vzoriek a spoľahlivosť údajov.

Informácie uvedené v prvom pododseku sa týkajú najmä informácií o splnení kritérií trvalej udržateľnosti uvedených v článku 17 ods. 2 až 5, vhodných a relevantných informácií o opatreniach prijatých na ochranu pôdy, vody a ovzdušia, obnovu znehodnotenej pôdy, zabránenie nadmernej spotrebe vody v oblastiach s nedostatkom vody, ako aj vhodných a relevantných informácií o opatreniach prijatých na zohľadnenie prvkov uvedených v článku 17 ods. 7 druhom pododseku.

...

4. ...

Komisia môže rozhodnúť, že dobrovoľné vnútroštátne alebo medzinárodné systémy ustanovujúce normy pre výrobu produktov z biomasy obsahujú presné údaje na účely článku 17 ods. 2 alebo sa v nich preukazuje, že dodávky biopalív spĺňajú kritériá trvalej udržateľnosti stanovené v článku 17 ods. 3 až 5. ...

...

5. Komisia prijíma rozhodnutia uvedené v odseku 4, iba ak... systém spĺňa primerané kritériá spoľahlivosti, transparentnosti a nezávislého auditu. ...

...

7. Ak hospodársky subjekt poskytne dôkaz alebo údaje získané v súlade [so]... systémom, ktorý bol predmetom rozhodnutia podľa odseku 4, členský štát nebude v rozsahu uvedeného rozhodnutia od dodávateľa požadovať poskytnutie ďalších dôkazov o splnení kritérií trvalej udržateľnosti stanovených v článku 17 ods. 2 až 5 ani informácií o opatreniach uvedených v druhom pododseku odseku 3 tohto článku.

...“

- 10 Bod 2.2.3 Oznámenia Komisie o dobrovoľných schémach a určených hodnotách v rámci schémy EÚ týkajúcej sa trvalej udržateľnosti biopalív a biokvapalín (Ú. v. EÚ C 160, 2010, s. 1) nazvaný „Systém hmotnostnej bilancie“ stanovuje:

“...“

Metóda vytvorenia spojenia medzi informáciami alebo tvrdeniami týkajúcimi sa surovín alebo medziproduktov a tvrdeniami týkajúcimi sa konečných výrobkov je známa ako proces spotrebiteľského reťazca. V procese spotrebiteľského reťazca sa obvyčajne nachádzajú všetky etapy od výroby vstupnej suroviny až po uvoľnenie palív na spotrebu. Ako postup na účely procesu spotrebiteľského reťazca sa v smernici ustanovuje metóda hmotnostnej bilancie...

Dobrovoľná schéma by mala požadovať realizáciu overenia systému hmotnostnej bilancie, a to súbežne s overením správnosti dodržiavania kritérií schémy... V tejto súvislosti by sa mali overiť všetky dôkazové materiály alebo systémy použité na účely plnenia požiadaviek systému hmotnostnej bilancie.

Systém hmotnostnej bilancie... znamená systém, v ktorom ‚vlastnosti trvalej udržateľnosti‘ zostávajú pripísané ‚dodávkam‘. ...

...

Ak sa zmiešajú... dodávky s rôznymi (alebo žiadnymi) vlastnosťami trvalej udržateľnosti, jednotlivé veľkosti... a vlastnosti trvalej udržateľnosti každej dodávky ostávajú pripísané tejto zmesi... Ak dôjde k rozdeleniu zmesi, všetkým odobraným dodávkam zo zmesi je možné pripísať akýkoľvek súbor vlastností trvalej udržateľnosti... (spolu s veľkosťami), pokiaľ kombinácia všetkých dodávok odobraných zo zmesi má tú istú veľkosť pre každý súbor vlastností trvalej udržateľnosti, ktoré sa nachádzali v zmesi. ‚Zmes‘ môže mať akúkoľvek podobu, pri ktorej sú dodávky zvyčajne v kontakte, ako napríklad v kontajneri, v spracovateľskom alebo zásobovacom zariadení alebo mieste (definovanom ako zemepisná poloha s presnými hranicami, kde sa môžu produkty zmiesiť).

...“

Švédske právo

Zákon č. 598

11 Zákonom lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen (HBL) [zákon (2010:598) o kritériách trvalej udržateľnosti pre biopalivá a biokvapaliny, ďalej len „zákon č. 598“] sa vykonávajú niektoré ustanovenia smernice 2009/28.

12 V § 3 kapitoly 1 zákona č. 598 stanovuje:

„Jedine energia vyrobená z biopalív a biokvapalín, ktoré spĺňajú kritériá trvalej udržateľnosti podľa § 1 až 5 kapitoly 2 môže byť zohľadnená na účely súladu požiadavky týkajúcej sa podielu energie z obnoviteľných zdrojov energie v konečnej spotrebe stanovenej v článku 3 ods. 1, 2 a 4 smernice 2009/28. ...“

13 § 1 kapitoly 3 tohto zákona stanovuje:

„Osoba povinná poskytnúť vyhlásenie je osoba, ktorá:

a) podľa kapitoly 4 lagen (1994:1776) om skatt på energi [zákon (1994:1776) o dani z energie] podlieha dani z palív, ktoré sa úplne alebo čiastočne skladá z biopalív alebo biokvapalín, alebo

...“

14 § 1a kapitoly 3 zákona č. 598 stanovuje:

„Osoba povinná poskytnúť vyhlásenie zabezpečuje, prostredníctvom systému overovania, že biopalivá a biokvapaliny, ktoré musia byť predmetom oznámenia, sa považujú za trvalo udržateľné.

Osoba povinná poskytnúť vyhlásenie zabezpečuje, pomocou svojich priamych alebo nepriamych dohôd uzatvorených so subjektmi celého výrobného reťazca a prostredníctvom vzoriek odobratých u týchto subjektov, že požiadavka uvedená v prvom odseku je splnená.

Na systém overovania zo strany osoby povinnej poskytnúť vyhlásenie musí dohliadať nezávislý kontrolór. Kontrolór overuje, či je systém overovania presný, spoľahlivý a zabezpečený voči podvodom. Overovanie zahŕňa aj posúdenie metódy získavania vzoriek, ktorá sa musí použiť v systéme overovania, ako aj frekvenciu získavania vzoriek.

Overovanie musí navyše zahŕňať posúdenie informácií predložených osobou povinnou poskytnúť vyhlásenie s ohľadom na jej systém overovania.

Nezávislý kontrolór uvedie v potvrdení stanovisko k systému overovania.

Vláda alebo orgán určený vládou môže prijať doplňujúce výnosy týkajúce sa overovacieho systému a jeho kontroly.“

Vyhláška č. 1088

- 15 Článok 14 förordning (2011:1088) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen [vyhláška (2011:1088) o kritériách trvalej udržateľnosti pre biopalivá a biokvapaliny, ďalej len „vyhláška č. 1088“] stanovuje:

„Systém overovania uvedený v § 1a [kapitoly] 3 zákona [č. 598] musí obsahovať postupy, aby sa zaručilo, že použitie počas rôznych štádií výrobného reťazca systému hmotnostnej bilancie, ktorý:

1. umožní, aby sa dodávky suroviny alebo biopalív s rôznymi vlastnosťami trvalej udržateľnosti zmiešali;

2. vyžaduje, aby informácie o vlastnostiach trvalej udržateľnosti a veľkostiach dodávok uvedených v bode 1 ostali pripísané danej zmesi a

3. stanoví, že pre súhrn všetkých dodávok odobratých zo zmesi sa opisujú rovnaké vlastnosti trvalej udržateľnosti v rovnakých množstvách, ako súhrn všetkých dodávok pridaných do zmesi.

...

Národná agentúra pre energiu môže prijať doplňujúce ustanovenia týkajúce sa overovacieho systému a jeho kontroly.“

Ustanovenia Agentúry pre energiu z roku 2011

- 16 Kapitola 3 § 2 až 4 Statens energimyndighets föreskrifter om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen (Ustanovenia Národnej agentúry pre energiu o kritériách trvalej udržateľnosti pre biopalivá a biokvapaliny, ďalej len „ustanovenia agentúry pre energiu z roku 2011“) stanovujú:

„§ 2

Osoba povinná poskytnúť vyhlásenie musí zabezpečiť prostredníctvom systému overovania stanovenému v § 14 vyhlášky [č. 1088], že trvalo udržateľné biopalivá a biokvapaliny budú sledovateľné od miesta, kde sa vypestovali, vyprodukovali alebo zozbierali suroviny, až do miesta spotreby paliva alebo momentu vzniku daňovej povinnosti podľa kapitoly 5 zákona (1994:1776) o dani z energie.

§ 3

Hmotnostná bilancia sa podľa § 14 prvého odseku bodu 3 vyhlášky [č. 1088] splní v mieste s jasnou hranicou a splní sa v lehote, ktorá je prispôsobená výrobnému reťazcu.

Miestom podľa prvého odseku môžu byť všetky daňové sklady osoby povinnej poskytnúť vyhlásenie podľa zákona (1994:1776) o dani z energie.

§ 4

Dodávky, ktoré sa bežne dostávajú do fyzického kontaktu s inými dodávkami, predstavujú zmes v zmysle § 14 prvého odseku vyhlášky [č. 1088]. ...“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 17 E.ON Biofor, spoločnosť so sídlom vo Švédsku, uviedla pred vnútroštátnym súdom, že kupuje od svojej dcérskej spoločnosti so sídlom v Nemecku dodávky trvalo udržateľného bioplynu, ktoré táto spoločnosť vyrobila v Nemecku. E.ON Biofor potom prepravuje tieto dodávky do Švédska nemeckou a dánskou plynárenskou sieťou, pričom tento bioplyn zostáva vo všetkých etapách prepravy vo vlastníctve spoločností tejto skupiny. Po vpustení týchto dodávok danou dcérskou spoločnosťou do nemeckej plynárenskej siete v jasne definovanom bode, spoločnosť E.ON Biofor odoberie uvedené dodávky na hraničnom bode medzi nemeckou plynárenskou sieťou a dánskou plynárenskou sieťou, a počas celého obdobia ich sprevádza osvedčenie o trvalej udržateľnosti REDcert DE vydané v súlade s nemeckým vnútroštátnym systémom overovania pomocou hmotnostnej bilancie, ktoré odovzdá priamo uvedená dcérska spoločnosť spoločnosti E.ON Biofor. Tým sa zaručuje trvalá udržateľnosť predmetných dodávok a skutočnosť, že neboli predané inde v Nemecku, keďže tieto osvedčenia môžu byť odobraté z certifikačného systému len raz, a že každý vstup a výstup zo štátnej plynárenskej siete spadá pod zodpovednosť jedného prevádzkovateľa, ktorý má zmluvu na distribúciu alebo nákup plynu na hraničnom bode.
- 18 Dňa 3. septembra 2013 agentúra pre energiu uložila spoločnosti E.ON Biofor povinnosť zmeniť svoj systém overovania vzťahujúci sa na trvalú udržateľnosť bioplynu s cieľom zabezpečiť, aby sa hmotnostná bilancia vykonala „v mieste s jasnou hranicou“, ako ho upravuje § 3 kapitoly 3 ustanovení agentúry pre energiu z roku 2011 (ďalej len „sporný príkaz“). Dôsledkom splnenia uvedeného príkazu je, že bioplyn vyrobený v Nemecku, ktorý spoločnosť E.ON Biofor prepraví do Švédska prostredníctvom nemeckej a dánskej plynárenskej siete, nemožno zahrnúť do uvedeného overovacieho systému, pretože uvedené siete nemôžu predstavovať takéto miesto s jasnou hranicou, a teda ho nemožno ani považovať za „trvalo udržateľný“ v zmysle zákona č. 598 a smernice 2009/28.
- 19 E.ON Biofor podala žalobu na Förvaltningsrätten i Linköping (Správny súd Linköping, Švédsko), ktorou sa domáhala zrušenia sporného príkazu.
- 20 E.ON Biofor tvrdila, že v dôsledku tohto príkazu príde o výrazné zľavy na daniach z emisií oxidu uhličitého a na energiu vyrobenú z trvalo udržateľného bioplynu podľa zákona (1994:1776) o dani z energie, pričom uviedla, že vymedzenie systému hmotnostnej bilancie na miesto s jasnou hranicou a na hranice Švédska, ktoré vyplývajú z toho príkazu, porušuje tak smernicu 2009/28, ako aj článok 34 ZFEÚ.
- 21 Pokiaľ ide o článok 34 ZFEÚ, E.ON Biofor najmä tvrdí, že čo sa týka trvalo udržateľného bioplynu priamo vpusteného do švédskej plynárenskej siete, agentúra pre energiu pripúšťa, že možno taký plyn predať ako trvalo udržateľný bioplyn, hoci neexistoval žiadny rozdiel týkajúci sa vysledovateľnosti trvalej udržateľnosti bioplynu medzi týmto prípadom a tým, o aký ide vo veci samej, v tom zmysle, že v tomto prípade vo veci samej ide o diskriminačnú prekážku dovozu trvalo udržateľného bioplynu pochádzajúceho z iných členských štátov.
- 22 Agentúra pre energiu tvrdí, že systém hmotnostnej bilancie vyžaduje, aby informácie o vlastnostiach trvalej udržateľnosti zostali fyzicky pripísané „dodávkam“ v momente, keď sú pridané do „zmesi“ v zmysle článku 18 ods. 1 smernice 2009/28, t. j. podľa bodu 2.2.3 oznámenia Komisie uvedeného v bode 10 tohto rozsudku, pojem definovaný ako „v rámci“ „miesta s jasnou hranicou“.
- 23 Síce Švédske kráľovstvo uznáva, podobne ako Spolková republika Nemecko a Holandské kráľovstvo, no na rozdiel od ostatných členských štátov, že hmotnostná bilancia sa môže uskutočniť v rámci národnej plynárenskej siete, ako v mieste s jasnou hranicou, také miesto neexistuje v prípade bioplynu dovezeného spoločnosťou E.ON Biofor do Nemecka, a teda ani v prípade overovacieho systému hmotnostnej bilancie. Takýto systém si vyžaduje existenciu, pokiaľ ide o dotknuté miesto s jasnou

hranicou, subjektu, ktorý skontroluje, či rovnaký objem trvalo udržateľného biopaliva bol pridaný a potom odobratý z tohto miesta, pričom však taký celoeurópsky hospodársky subjekt neexistuje, pokiaľ ide o sieť európsku plynárenskú sieť.

- 24 Keďže sporný príkaz je z tohto dôvodu v súlade s článkom 18 ods. 1 smernice 2009/28, nie je potrebné ho skúmať z hľadiska článku 34 ZFEÚ.
- 25 Za týchto okolností Förvaltningsrätten i Linköping (Správny súd Linköping) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

- „1. Majú sa pojmy ‚hmotnostná bilancia‘ a ‚zmes‘ uvedené v článku 18 ods. 1 smernice [o obnoviteľných zdrojoch energie] vykladať v tom zmysle, že členské štáty majú povinnosť povoliť obchodovanie s bioplynom medzi členskými štátmi prostredníctvom prepojenej plynárenskej siete?
2. Ak je odpoveď na prvú otázku záporná, je v takom prípade dotknuté ustanovenie... zlučiteľné s článkom 34 ZFEÚ napriek skutočnosti, že jeho uplatnenie môže mať za následok obmedzenie obchodu?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej prejudiciálnej otázke

- 26 Na úvod treba spresniť, že ako vyplýva zo skutkového kontextu konania vo veci samej, ako aj zo znenia článku 18 ods. 1 smernice 2009/28, ktorý sa vzťahuje na overovanie splnenia kritérií trvalej udržateľnosti vymenovaných v článku 17 ods. 2 až 5 danej smernice, keď vnútroštátny súd odkazuje vo svojich prejudiciálnych otázkach na „bioplyn“, má tento súd zjavne na mysli len bioplyn spĺňajúci kritériá trvalej udržateľnosti a určený na používanie ako biopalivo (ďalej len „trvalo udržateľný bioplyn“).
- 27 Prvú otázku treba preto chápať v tom zmysle, že sa ňou v podstate pýta, či sa má článok 18 ods. 1 smernice 2009/28 vykladať v tom zmysle, že zakladá pre členské štáty povinnosť povoliť dovoz trvalo udržateľného bioplynu prostredníctvom svojich vzájomne prepojených štátnych plynárenských sietí.
- 28 V tejto súvislosti treba na úvod zdôrazniť, že ako vyplýva z článku 17 smernice 2009/28 v spojení s odôvodneniami 65 a 94 tejto smernice, normotvorca Európskej únie sa najmä na základe článku 95 ES, teraz článku 114 ZFEÚ, usiloval vykonať harmonizáciu kritérií trvalej udržateľnosti, ktoré musia spĺňať biopalivá na to, aby sa energia z biopalív mohla zohľadniť v každom členskom štáte na tri účely uvedené postupne v bodoch a), b) a c) článku 17 ods. 1. Tieto tri účely sa týkajú posudzovania opatrenia, v rámci ktorého členské štáty naplňujú jednak svoje národné ciele uvedené v článku 3 smernice 2009/28 a jednak svoje povinnosti v oblasti obnoviteľných zdrojov energie, ako aj prípadnú oprávnenosť na finančnú podporu na spotrebu biopalív a biokvapalín.
- 29 Treba pripomenúť, že článok 114 ods. 1 ZFEÚ stanovuje, že Parlament a Rada prijímajú opatrenia na aproximáciu ustanovení zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré smerujú k vytváraniu a fungovaniu vnútorného trhu.
- 30 Výrazom „opatrenia na aproximáciu“ uvedeným v danom ustanovení chceli autori Zmluvy o FEÚ normotvorcovi Únie v závislosti od všeobecného kontextu a osobitných okolností harmonizovanej oblasti zveriť určitú mieru voľnej úvahy, pokiaľ ide o najvhodnejšiu techniku aproximácie na dosiahnutie požadovaného výsledku, najmä v oblastiach, pre ktoré sú charakteristické zložité technické podrobnosti. Normotvorca Únie teda môže v rámci výkonu tejto miery voľnej úvahy pristúpiť len

k harmonizácii po etapách a požadovať len postupné odstraňovanie jednostranných opatrení prijatých členskými štátmi (pozri najmä rozsudok zo 4. mája 2016, Philip Morris Brands a i., C-547/14, EU:C:2016:325, bod 63, ako aj citovanú judikatúru).

- 31 V závislosti od okolností opatrenia uvedené v článku 114 ods. 1 ZFEÚ môžu teda najmä zahŕňať zaviazanie všetkých členských štátov na povolenie uvádzať dotknutý výrobok alebo výrobky na trh, stanoviť pre toto povolenie určité podmienky, dokonca dočasne alebo trvalo zakázať uvádzanie jedného alebo viacerých výrobkov na trh (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 4. mája 2016, Philip Morris Brands a i., C-547/14, EU:C:2016:325, bod 64, ako aj citovanú judikatúru).
- 32 V prejednávanej veci harmonizácia uvedená v článku 17 smernice 2009/28 má veľmi osobitnú povahu tým, že sa vzťahuje len na biopalivá, ktoré sú definované v článku 2 druhom pododseku písm. i) tejto smernice ako kvapalné alebo plynné palivá určené pre dopravu a vyrobené z biomasy, a tým, že len spresňuje, aké kritériá trvalej udržateľnosti musia spĺňať také biopalivá na to, aby sa energia z biopalív mohla zohľadniť členskými štátmi na tri účely osobitne uvedené v článku 17 ods. 1 a pripomenuté v bode 28 tohto rozsudku. V takto stanovenom rámci má uvedená harmonizácia navyše vyčerpávajúcu povahu, pričom článok 17 ods. 8 smernice 2009/28 totiž spresňuje, že členské štáty nesmú – na tieto tri účely – odmietnuť zohľadniť z iných dôvodov trvalej udržateľnosti biopalivá zodpovedajúce kritériám trvalej udržateľnosti stanoveným v tomto článku.
- 33 Článok 17 smernice 2009/28 znie v tom zmysle, že na jednej strane sleduje, aby s cieľom zabezpečiť vysokú úroveň ochrany životného prostredia, na ktorý sa odvoláva článok 95 ods. 3 ES, teraz článok 114 ods. 3 ZFEÚ, biopalivá mohli byť zohľadnené členskými štátmi na tri účely uvedené v článku 17 ods. 1 tejto smernice len pod podmienkou dodržiavania kritérií trvalej udržateľnosti, stanovených v prejednávanom prípade normotvorcom Únie.
- 34 Na druhej strane tento istý článok 17 sleduje, ako vyplýva najmä z odôvodnenia 94 smernice 2009/28, uľahčiť obchodovanie s trvalo udržateľnými biopalivami medzi členskými štátmi. Také uľahčenie spočíva predovšetkým v tom, že ako sa zdôraznilo v bode 32 tohto rozsudku, pokiaľ biopalivá vrátane biopalív pochádzajúcich z iných členských štátov spĺňajú kritériá trvalej udržateľnosti stanovené v článku 17 smernice 2009/28, odsek 8 tohto článku bráni členským štátom odmietnuť zohľadniť tieto trvalo udržateľné biopalivá na tieto tri účely uvedené v článku 17 ods. 1 tejto smernice „z iných dôvodov trvalej udržateľnosti“ než tých, ktoré sú uvedené v tomto článku.
- 35 Hoci článok 17 smernice 2009/28 v tomto rozsahu uľahčuje najmä obchod s trvalo udržateľným bioplynom, z vyššie uvedeného nemožno vyvodiť, že cieľom tohto článku je právne upraviť dovoz trvalo udržateľných biopalív medzi členskými štátmi a priamo prinútiť tieto štáty na bezpodmienečné povolenie takých dovozov. Ako bolo uvedené vyššie, cieľom daného článku bolo totiž len upraviť prostredníctvom harmonizácie podmienky týkajúce sa trvalej udržateľnosti, ktoré musia spĺňať biopalivá na to, aby ich mohol zohľadniť členský štát na tri osobitné účely uvedené v článku 17 ods. 1 tejto smernice. Ako uviedol generálny advokát v bode 57 svojich návrhov, smernica 2009/28 navyše neobsahuje nijaké ustanovenie, ktoré by stanovovalo bezpodmienečný voľný pohyb trvalo udržateľného bioplynu medzi členskými štátmi.
- 36 Pokiaľ ide o článok 18 ods. 1 prvú vetu smernice 2009/28, táto veta stanovuje len to, že ak sa majú biopalivá zohľadniť na tri účely uvedené v článku 17 ods. 1 tejto smernice, členské štáty majú požadovať od hospodárskych subjektov, aby preukázali, že kritériá trvalej udržateľnosti stanovené v odsekoch 2 až 5 tohto článku boli dodržané.
- 37 V tejto súvislosti sú členské štáty najmä povinné, ako vyplýva z článku 18 ods. 1 druhej vety smernice 2009/28, od týchto subjektov požadovať, aby použili systém „hmotnostnej bilancie“, ktorý musí zodpovedať niektorým všeobecným vlastnostiam, ktoré sú spresnené v bodoch a) až c) daného ustanovenia. Podľa týchto bodov musí taký systém po prvé umožniť, aby sa dodávky suroviny alebo biopalív s rôznymi vlastnosťami trvalej udržateľnosti zmiešali, po druhé vyžadovať, aby informácie

o vlastnostiach trvalej udržateľnosti a veľkostiach uvedených dodávok ostali pripísané danej zmesi a po tretie stanoviť, že pre súhrn všetkých dodávok odobratých zo zmesi bude opísaný ako obsahujúci rovnaké vlastnosti trvalej udržateľnosti, v rovnakých množstvách, ako súhrn všetkých dodávok pridaných do zmesi.

- 38 Toto ustanovenie však nemožno vykladať v tom zmysle, že by z neho vyplývala povinnosť členských štátov povoliť dovoz trvalo udržateľného bioplynu prostredníctvom svojich prepojených plynárenských sietí.
- 39 Na jednej strane článok 18 ods. 1 smernice 2009/28, ktorého jediným cieľom je vytvoriť mechanizmy na overovanie s cieľom zabezpečiť správne uplatňovanie článku 17 tejto smernice, totiž nemožno so zreteľom na existujúcu súvislosť medzi týmito dvoma ustanoveniami, o nič viac ako článok 17, vykladať v tom zmysle, že jeho cieľom je bezpodmienečne zaviazať členské štáty, aby povolili dovoz trvalo udržateľného bioplynu z iných členských štátov.
- 40 Na druhej strane a ako v podstate uviedol generálny advokát v bode 57 svojich návrhov, vzhľadom na všeobecnosť ustanovení, v ktorých sú formulované kritériá vymenované v bodoch a) až c) článku 18 ods. 1 smernice 2009/28, nemožno sa naďalej domnievať, že uvedeným ustanovením sa vykonala úplná harmonizácia metódy overovania spojená so systémom hmotnostnej bilancie. Z uvedených bodov naopak vyplýva, že členské štáty si zachovávajú diskrečnú právomoc a rozhodovací priestor pri presnejšom určovaní konkrétnych podmienok, aké majú spĺňať systémy hmotnostnej bilancie, ktoré majú byť zavedené hospodárskymi subjektmi. Preto takéto ustanovenie nemôže v uvedenom znení automaticky viesť ani k tomu, že sa bude zaručovať voľný pohyb trvalo udržateľného bioplynu prostredníctvom cezhraničnej plynárenskej siete po tom, ako sa bioplyn označí v súlade so zákonom za trvalo udržateľný v členskom štáte výroby.
- 41 Okrem toho treba tiež pripomenúť, ako uviedol generálny advokát v bode 48 svojich návrhov, že systémy overovania kritérií trvalej udržateľnosti, ktoré sú v prípade potreby uložené hospodárskym subjektom zo strany členských štátov v súlade s článkom 18 ods. 1 a 3 smernice 2009/28, sú len jedným zo spôsobov na zabezpečenie takéhoto overenia podľa danej smernice. Ako totiž vyplýva z článku 18 ods. 4 a 5 uvedenej smernice, tzv. dobrovoľné vnútroštátne alebo medzinárodné systémy, ktoré tiež zahŕňajú najmä ustanovenia týkajúce sa systému hmotnostnej bilancie, môžu byť schválené Komisiou, pričom odsek 7 toho článku v tejto súvislosti stanovuje, že pokiaľ existujú dôkazy alebo údaje získané v rámci takého systému, členské štáty nebudú od dodávateľa požadovať poskytnutie ďalších dôkazov o splnení kritérií trvalej udržateľnosti stanovených v článku 17 smernice 2009/28.
- 42 Vzhľadom na vyššie uvedené treba na prvú odpovedať tak, že článok 18 ods. 1 smernice 2009/28 sa má vykladať v tom zmysle, že nezakladá pre členské štáty povinnosť povoliť dovoz trvalo udržateľného bioplynu prostredníctvom svojich vzájomne prepojených štátnych plynárenských sietí.

O druhej otázke

- 43 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či pokiaľ v dôsledku uplatnenia článku 18 ods. 1 smernice 2009/28 môže dôjsť k obmedzeniu obchodu s trvalo udržateľným bioplynom, je toto ustanovenie platné vzhľadom na článok 34 ZFEÚ.

O platnosti článku 18 ods. 1 smernice 2009/28

- 44 Na úvod treba na jednej strane pripomenúť, že článok 34 ZFEÚ tým, že zakazuje opatrenia s účinkom rovnocenným množstevnému obmedzeniu dovozu medzi členskými štátmi, týka sa každého opatrenia členských štátov, ktoré môže priamo alebo nepriamo, skutočne alebo potenciálne brániť obchodu v rámci Spoločenstva (pozri najmä rozsudok z 1. júla 2014, Ålands Vindkraft, C-573/12, EU:C:2014:2037, bod 66 a citovanú judikatúru).

- 45 Uvedený zákaz sa vzťahuje nielen na vnútroštátne opatrenia, ale aj na opatrenia orgánov Únie (pozri najmä rozsudky z 29. februára 1984, *Rewe-Zentrale*, 37/83, EU:C:1984:89, bod 18; zo 14. decembra 2004, *Swedish Match*, C-210/03, EU:C:2004:802, bod 59, ako aj z 12. júla 2005, *Alliance for Natural Health a i.*, C-154/04 a C-155/04, EU:C:2005:449, bod 47).
- 46 Podľa ustálenej judikatúry článok 34 ZFEÚ však nevyklučuje zákazy ani obmedzenia odôvodnené dôvodmi všeobecného záujmu v zmysle článku 36 ZFEÚ alebo naliehavými požiadavkami, medzi ktoré patrí najmä ochrana životného prostredia. V oboch prípadoch musí byť dotknuté ustanovenie podľa zásady proporcionality spôsobilé zabezpečiť uskutočnenie sledovaného cieľa a nesmie prekročiť medze toho, čo je nevyhnutné na jeho dosiahnutie (pozri v tomto zmysle najmä rozsudky z 12. júla 2005, *Alliance for Natural Health a i.*, C-154/04 a C-155/04, EU:C:2005:449, body 48 a 51, ako aj z 1. júla 2014, *Ålands Vindkraft*, C-573/12, EU:C:2014:2037, body 76 a 77).
- 47 Na druhej strane treba zdôrazniť, ako už bolo uvedené v bode 28 tohto rozsudku, že články 17 až 19 smernice 2009/28 boli prijaté na základe článku 95 ES, teraz článku 114 ZFEÚ.
- 48 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že článok 11 ZFEÚ stanovuje, že požiadavky ochrany životného prostredia musia byť začlenené do vymedzenia a uskutočňovania politik Únie a činností, a to predovšetkým s ohľadom na podporu trvalo udržateľného rozvoja [pozri najmä stanovisko 2/15 zo 16. mája 2017, EU:C:2017:376, bod 146)], a že článok 114 ods. 3 ZFEÚ výslovne požaduje, aby sa pri dosahovaní harmonizácie zaručila vysoká úroveň ochrany životného prostredia (pozri analogicky, čo sa týka ochrany zdravia, rozsudok zo 4. mája 2016, *Philip Morris Brands a i.*, C-547/14, EU:C:2016:325, bod 61, ako aj citovanú judikatúru).
- 49 Ak teda existujú prekážky obchodu alebo je pravdepodobné, že v budúcnosti vzniknú z dôvodu, že členské štáty prijali alebo prijímajú odlišné opatrenia týkajúce sa istého výrobku alebo kategórie výrobkov, ktoré zaručujú odlišné úrovne ochrany, článok 114 ZFEÚ oprávňuje normotvorcu Únie na to, aby zasiahol a prijal vhodné opatrenia jednak v súlade s odsekom 3 tohto článku a jednak v súlade s právnymi zásadami uvedenými v Zmluve o FEÚ alebo vyplývajúcimi z judikatúry, najmä so zásadou proporcionality (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 4. mája 2016, *Philip Morris Brands a i.*, C-547/14, EU:C:2016:325, bod 62, ako aj citovanú judikatúru).
- 50 Okrem toho, pokiaľ ide o súdne preskúvanie podmienok uvedených v predchádzajúcom bode, treba tiež pripomenúť, že pokiaľ má normotvorca Únie prijať právne predpisy v oblasti, v ktorej sa predpokladá prijatie politických, hospodárskych a sociálnych rozhodnutí z jeho strany a v rámci ktorej sa vyžaduje vykonanie komplexných posúdení, treba mu priznať širokú mieru voľnej úvahy. Len zjavná neprimeranosť opatrenia prijatého v takej oblasti vo vzťahu k cieľu, ktorý príslušné inštitúcie sledujú, môže ovplyvniť zákonnosť takeého opatrenia (pozri v tomto zmysle v oblasti ochrany zdravia rozsudky zo 14. decembra 2004, *Swedish Match*, C-210/03, EU:C:2004:802, bod 48, ako aj z 12. júla 2005, *Alliance for Natural Health a i.*, C-154/04 a C-155/04, EU:C:2005:449, bod 52; pozri tiež v tomto zmysle, čo sa týka politiky Únie v oblasti ochrany životného prostredia, rozsudky z 15. decembra 2005, *Grécko/Komisia*, C-86/03, EU:C:2005:769, body 87 a 88, ako aj z 21. decembra 2016, *Associazione Italia Nostra Onlus*, C-444/15, EU:C:2016:978, bod 46).
- 51 Pokiaľ ide o článok 18 ods. 1 smernice 2009/28, treba po prvé zdôrazniť, že ako uviedli Parlament a Rada, vzhľadom na všeobecnosť výrazov, akými sú formulované body a) až c) tohto ustanovenia, kritériá, ktoré musia spĺňať systémy hmotnostnej bilancie, ktoré majú zaviesť členské štáty, *a priori* nevyklučujú, že takýto systém sa môže uplatniť v prípade prepravy dodávok trvalo udržateľného bioplynu v rámci štátnej plynárenskej siete alebo vzájomne prepojených štátnych sietí.

- 52 Nezdá sa totiž, že by niečo bránilo členskému štátu, aby uložil hospodárskym subjektom povinnosť používať systém overovania, ktorý umožňuje, že „zmes“ v zmysle článku 18 ods. 1 písm. a) smernice 2009/28 rôznych dodávok plynu „s rôznymi vlastnosťami trvalej udržateľnosti“, z ktorých niektoré spĺňajú kritériá trvalej udržateľnosti ustanovené v článku 17 uvedenej smernice a iné ich nespĺňajú, sa mohol uplatniť v rámci takejto štátnej siete alebo vzájomne prepojených štátnych sietí.
- 53 Nezdá sa ani to, že by bolo vylúčené, keby sa v tejto súvislosti vyžadovalo, aby daný systém spĺňal podmienky zaručujúce, že informácie o vlastnostiach trvalej udržateľnosti a objeme dotknutých dodávok ostanú pripísané danej zmesi, ako sa stanovuje v článku 18 ods. 1 písm. b) smernice 2009/28.
- 54 Napokon sa nezdá, že by členské štáty nemohli uložiť týmto istým subjektom, aby vlastnosti dotknutého overovacieho systému boli také, aby mohli zabezpečiť, že súhrn dodávok odobratých subjektom zo zmesi, ktorá sa predtým nachádzala v štátnej plynárenskej sieti alebo vo vzájomne prepojených štátnych sieťach, ktorým sa priznávajú znaky trvalej udržateľnosti uvedené v článku 17 smernice 2009/28, nepresahujú objemovo súhrn dodávok s takýmito vlastnosťami, ktoré boli predtým vložené týmto subjektom do danej zmesi.
- 55 V tejto súvislosti treba navyše poukázať na to, že agentúra pre energiu výslovne pripustila, tak pred vnútroštátnym súdom, ako aj pred Súdnym dvorom, že podľa švédskej právnej úpravy vpustenie do švédskej štátnej plynárenskej siete dodávok bioplynu, ktoré spĺňajú vlastnosti trvalej udržateľnosti stanovené v článku 17 smernice 2009/28, a ich zmiešanie v tejto sieti s inými plynmi, nijako nebráni tomu, aby sa týmto dodávkam v momente odobratia z tejto siete v zodpovedajúcich objemoch, opätovne priznali uvedené vlastnosti trvalej udržateľnosti, najmä na niektorý z účelov uvedených v článku 17 ods. 1, t. j. oprávnenosť na získanie finančnej podpory na ich spotrebu.
- 56 Z vyššie uvedeného vyplýva, že sa nemožno domnievať, že článok 18 ods. 1 smernice 2009/28 sám osebe vytvára nemožnosť, v prípade obchodu medzi členskými štátmi s trvalo udržateľným bioplynom prostredníctvom vzájomne prepojených štátnych plynárenských sietí, predpokladať trvalú udržateľnosť tohto bioplynu uznanú v členskom štáte dovozu na účely uvedené v článku 17 ods. 1 tejto smernice, ako ani to, že by uvedený článok 18 ods. 1 z tohto dôvodu bránil voľnému pohybu tovaru zaručenému v článku 34 ZFEÚ.
- 57 Po druhé treba sa tiež zaoberať otázkou, ktorú kladie vnútroštátny súd vo svojej otázke, že či okolnosť, ako vyplýva z odpovede na prvú otázku, článok 18 ods. 1 smernice 2009/28 nemá v každom prípade vplyv na povinnosť členských štátov povoliť dovoz trvalo udržateľného bioplynu prostredníctvom ich vzájomne prepojených plynárenských sietí.
- 58 V tejto súvislosti treba však pripomenúť, ako už bolo uvedené v bode 34 tohto rozsudku a ako vyplýva najmä z článku 17 ods. 8 smernice 2009/28 a z odôvodnenia 94 tejto smernice, že články 17 až 19 uľahčujú obchod s trvalo udržateľným bioplynom medzi členskými štátmi, a to jednak harmonizáciou vlastností trvalej udržateľnosti, ktoré musí spĺňať bioplyn na tri účely uvedené v článku 17 ods. 1 danej smernice, a jednak umožnením vďaka pravidlám týkajúcim sa overovania, ktoré obsahuje článok 18 tej istej smernice, že uvedené vlastnosti zostanú na tieto isté účely pripísané bioplynu, a to bez ohľadu na jeho zmes s inými plynmi.
- 59 V tomto ohľade režim takto stanovený článkami 17 až 19 smernice 2009/28 skôr podporuje voľný pohyb tovaru, než by mu vytváral prekážky (pozri analogicky rozsudky z 29. februára 1984, Rewe-Zentrale, 37/83, EU:C:1984:89, bod 19, a z 12. júla 2012, Association Kokopelli, C-59/11, EU:C:2012:447, bod 81).
- 60 Hoci cieľom článkov 17 a 18 smernice 2009/28 nie je zaručiť, že trvalo udržateľný bioplyn môže byť bezpodmienečne dovezený z jedného členského štátu do druhého a zachová si pritom svoje vlastnosti trvalej udržateľnosti, táto okolnosť je nevyhnutým dôsledkom harmonizačnej techniky, ktorú v prejednávanej veci zvolil normotvorca Únie, pričom ako bolo pripomenuté v bodoch 30 a 31 tohto

rozsudku, najmä pokiaľ ide o možnosť vykonať postupnú harmonizáciu a požadovať len postupné odstraňovanie jednostranných opatrení prijatých členskými štátmi, má tento normotvorca širokú mieru voľnej úvahy (pozri analogicky rozsudok zo 4. mája 2016, Philip Morris Brands a i., C-547/14, EU:C:2016:325, body 79 a 80).

- 61 Po tretie, a ako uviedol generálny advokát v bode 63 svojich návrhov, treba poznamenať, že samotná skutočnosť zavedenia systému hmotnostnej bilancie, ako bol stanovený v článku 18 ods. 1 smernice 2009/28, znášajú hospodárske subjekty, ktoré by sa chceli dovoliavať vlastností bioplynu, ktorý predávajú, v tom zmysle že je trvalo udržateľný, najmä v iných členských štátoch, do ktorých bol uvedený bioplyn vyvezený, môže zas viesť k tomu, že uvedený vývoz a s ním spojený obchod budú zložitejšie a nákladnejšie z dôvodu administratívneho a finančného zaťaženia, ktoré taký systém vytvorí.
- 62 Pokiaľ ide o spôsob, ktorý si takto zvolil normotvorca Únie a ktorý presnejšie spočíval v uprednostňovaní overovacieho systému hmotnostnej bilancie v porovnaní s dvoma ďalšími metódami, ktoré boli *a priori* dostupné, t. j. jednak metódy nazvanej „zachovanie identity“ a jednak tej, ktorá sa nazýva „obchodovateľné certifikáty“ alebo *book and claim*, treba uviesť nasledujúce skutočnosti.
- 63 Po prvé je nesporné, že metóda zachovania identity, podľa ktorej je vylúčená akákoľvek možnosť zmiešania dodávky trvalo udržateľného bioplynu s dodávkou plynu, ktorý nemá také vlastnosti trvalej udržateľnosti, by neprispela v rovnakej miere k obchodu s trvalo udržateľným bioplynom medzi členskými štátmi, pretože v dôsledku takej metódy by bolo predovšetkým automaticky vylúčené to, že trvalo udržateľný bioplyn by bol v praxi vpustený do plynárenskej siete, a tak prepravený a vyvezený prostredníctvom takejto infraštruktúry, pričom by si zachovával svoje vlastnosti trvalej udržateľnosti na tri účely uvedené v článku 17 ods. 1 smernice 2009/28.
- 64 Po druhé, pokiaľ ide o skutočnosť, že došlo k uprednostneniu systému hmotnostnej bilancie v porovnaní s metódou obchodovateľných certifikátov, ktorá si však nevyžaduje, aby informácie o vlastnostiach trvalej udržateľnosti zostali fyzicky pripísané konkrétnym dodávkam alebo dodávkam zmesí, na jednej strane z odôvodnenia 76 smernice 2009/28 vyplýva, že normotvorca Únie sa rozhodol pre takúto úpravu, aby sa zabezpečilo, že ostane takýto fyzický vzťah medzi okamihom výroby trvalo udržateľného biopaliva a jeho spotrebou. Podľa tohto odôvodnenia takýto fyzický vzťah sa uprednostnil, pretože dokáže vytvoriť rovnováhu medzi ponukou a dopytom a zaručiť zvýšenie ceny trvalo udržateľného biopaliva, ktorá je dostatočne vysoká na to, aby sa v správaní účastníkov trhu dosiahli potrebné zmeny a aby sa tak zaručila samotná užitočnosť kritérií trvalej udržateľnosti. V uvedenom odôvodnení 76 normotvorca Únie okrem iného zdôraznil, že uplatňovaním metódy hmotnostnej bilancie na overovanie súladu musí zachovať integritu systému a súčasne zabrániť ukladaniu zbytočných prekážok priemyslu.
- 65 Na druhej strane treba uviesť, že normotvorca Únie predsa len v tom istom odôvodnení 76 zdôraznil, že iné metódy overenia by sa mali naďalej skúmať. Článok 18 ods. 2 smernice 2009/28 teda stanovuje, že Komisia podá správu o fungovaní metódy overovania pomocou hmotnostnej bilancie a o možnostiach použitia iných overovacích metód, najmä tých, v ktorých informácie o vlastnostiach nemusia zostať fyzicky pripísané konkrétnym dodávkam alebo zmesiam, pričom sa zohľadní aj potreba udržania celistvosti a efektivity overovacieho systému bez vytvárania neprímeranej záťaže pre priemysel. V tomto ohľade sa Komisia priklonila k možnosti zachovať metódu hmotnostnej bilancie [pozri v tejto súvislosti Commission Staff Working Document: Report on the operation of the mass balance verification method for the biofuels and bioliquids sustainability scheme in accordance with Article 18(2) of Directive 2009/28/EC (SEC/2010/0129 final)].
- 66 Nič teda neumožňuje dospieť k záveru, že tým, že sa pri sledovaní cieľa stanoveného článkom 114 ods. 3 ZFEÚ spočívajúceho v zaistení vysokej úrovne ochrany životného prostredia a na účely presnejšie uvedené v odôvodnení 76 smernice 2009/28 rozhodlo uprednostniť zavedenie systému

overovania kritérií trvalej udržateľnosti, ktorý zachováva integritu a je efektívny, ako aj ktorým sa zabezpečí existencia fyzického vzťahu medzi výrobou trvalo udržateľných biopalív a ich spotrebou v Únii, pričom normotvorca týmto neprekročil rozsah svojej voľnej úvahy pripomenutej v bode 50, ktorú má, ani neporušil požiadavky vyplývajúce zo zásady proporcionality.

- 67 Ako totiž uviedol generálny advokát v bode 70 svojich návrhov, v konkrétnej oblasti, v ktorej normotvorca Únie mal v tomto prípade prijať právnu úpravu, zjavne sa od tohto normotvorcu požadovalo, aby vykonal politické, hospodárske a sociálne rozhodnutia a aby pritom vykonal osobitne zložité posúdenia najmä technickej a ekonomickej povahy.
- 68 Normotvorca Únie pritom neprekročil hranice tejto voľnej úvahy, keď sa v tomto prípade domnieval, že vzhľadom jednak na formu vysledovateľnosti, ktorú zakotvuje, a na podmienky na zabezpečenie efektívnosti a integrity, ktoré sú s touto vysledovateľnosť spojené podľa ustanovení článku 18 smernice 2009/28, a jednak vplyv, ktorý sa tým snaží uplatňovať na ceny trvalo udržateľných biopalív a účastníkov na trhu, ako aj na zníženie rizík podvodu, sa kontrolný systém použitím metódy hmotnostnej bilancie javil ako vhodný na dosiahnutie vysokej úrovne ochrany životného prostredia.
- 69 Okrem toho sa normotvorca Únie mohol v tejto súvislosti dôvodne domnievať a neprekročiť tak hranice voľnej úvahy, ktorú má, že takýto systém overovania bol nevyhnutný a že najmä neexistovalo žiadne alternatívne opatrenie, ktorým by sa mohli dosiahnuť takto sledované legitímne ciele takým účinným spôsobom, a zároveň vystaviť hospodárske subjekty menej obmedzujúcim hospodárskym a administratívnym obmedzeniam. Predovšetkým tento normotvorca mohol odmietnuť systém obchodovateľných certifikátov a nedopustiť sa tým zjavne nesprávneho posúdenia, keď sa domnieval, že tento systém nezaručoval existenciu fyzického spojenia medzi vyrobenou dodávkou trvalo udržateľného bioplynu a dodávkou plynu neskôr spotrebovanou a že poskytoval menšie záruky z hľadiska efektívnosti a integrity, a to najmä vzhľadom na sledovaný cieľ, aby iba trvalo udržateľný bioplyn, ktorý spĺňa prísne požiadavky uvedené v článku 17 smernice 2009/28, mohol byť zohľadnený na tri účely uvedené v odseku 1 tohto článku.
- 70 Z tých istých dôvodov prekážku voľného pohybu tovaru uvedenú v bode 61 tohto rozsudku, ktorá by napriek dodržaniu zásady proporcionality bola odôvodnená dôvodmi ochrany životného prostredia, nemožno, ako vyplýva z judikatúry pripomenutej v bode 46 tohto rozsudku, považovať za porušujúcu ustanovenia článku 34 ZFEÚ (pozri analogicky rozsudok zo 14. decembra 2004, *Swedish Match*, C-210/03, EU:C:2004:802, bod 61).
- 71 Z vyššie uvedených úvah vyplýva, že posúdenie druhej otázky neodhalilo žiadnu skutočnosť, ktorá by mohla mať vplyv na platnosť článku 18 ods. 1 smernice 2009/28.

O výklade článku 34 ZFEÚ

- 72 Ako vyplýva z judikatúry Súdneho dvora, okolnosť, že vnútroštátny súd po formálnej stránke predložil svoj návrh na začatie prejudiciálneho konania s odkazom na určité ustanovenia práva Únie, nebráni tomu, aby Súdny dvor poskytol tomuto súdu všetky prvky výkladu, ktoré môžu byť užitočné na rozhodnutie veci, ktorú prejednáva, či už na ne v texte svojich otázok odkázal, alebo nie. V tejto súvislosti prináleží Súdnemu dvoru, aby zo všetkých skutočností, ktoré uviedol vnútroštátny súd, a najmä z odôvodnenia rozhodnutia vnútroštátneho súdu zistil ustanovenia práva Únie, ktoré si so zreteľom na predmet sporu vyžadujú výklad (pozri najmä rozsudok z 27. októbra 2009, *ČEZ*, C-115/08, EU:C:2009:660, bod 81 a citovanú judikatúru).

- 73 V prejednávacom prípade napriek tomu, že vnútroštátny súd sa svojou druhou prejudiciálnou otázkou výslovne pýta Súdneho dvora len na súlad článku 18 ods. 1 smernice 2009/28 s článkom 34 ZFEÚ, treba, ako to navrhli Rada a spoločnosť E.ON Biofor, a ako to odporučil aj generálny advokát v bode 73 svojich návrhov tiež preskúmať, či článok 34 ZFEÚ sa má prípadne vykladať v tom zmysle, že bráni takému príkazu, akým je sporný príkaz.
- 74 Ako bolo uvedené v bodoch 18 až 20 tohto rozsudku, z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že svojou žalobou vo veci samej sa E.ON Biofor domáha zrušenia sporného príkazu, pričom tento príkaz má za následok, že trvalo udržateľný bioplyn vyrobený v Nemecku a určený na prepravu, ktorý E.ON Biofor prepraví do Švédska prostredníctvom nemeckej a dánskej plynárenskej siete, nemôže byť zahrnutý do kontrolného systému týkajúceho sa trvalej udržateľnosti bioplynu, a teda ani ho považovať za „trvalo udržateľný“ v zmysle zákona č. 598 a smernice 2009/28 a využívať určité úľavy, pokiaľ ide o dane z emisií oxidu uhličitého a energie.
- 75 Pritom podmienka, podľa ktorej sa má hmotnostná bilancia vykonať „v mieste s jasnou hranicou“, na ktorej zakladá agentúra pre energiu svoje odôvodnenie, nie je stanovená v článku 18 ods. 1 smernice 2009/28, ale vyplýva zo švédskych interných ustanovení prijatých na prebratie uvedeného ustanovenia. § 14 vyhlášky č. 1088, ktorý má zabezpečiť takéto prebratie, obsahuje na jednej strane tri všeobecné kritériá stanovené v bodoch a) až c) uvedeného článku 18 ods. 1, a na druhej strane stanovuje, že agentúra pre energiu môže prijať doplňujúce ustanovenia, pokiaľ ide o overovací systém a jeho kontrolu. § 3 kapitoly 3 ustanovení agentúry pre energiu z roku 2011, v ktorom sa uvádza, že hmotnostná bilancia sa musí uskutočniť „v mieste s jasnou hranicou“, bol prijatý na základe tohto splnomocňovacieho ustanovenia vyhlášky.
- 76 V tejto súvislosti treba bezpochyby pripomenúť, že z ustálenej judikatúry vyplýva, že pokiaľ je určitá oblasť predmetom úplnej harmonizácie na úrovni Únie, každé vnútroštátne opatrenie, ktoré sa jej týka, sa musí posudzovať s ohľadom na ustanovenia tohto harmonizačného opatrenia a nie s ohľadom na primárne právo (pozri najmä rozsudok z 1. júla 2014, Ålands Vindkraft, C-573/12, EU:C:2014:2037, bod 57 a citovanú judikatúru).
- 77 Ako už však bolo uvedené v bode 38 tohto rozsudku, článkom 18 ods. 1 smernice 2009/28 nedošlo k úplnej harmonizácii metódy overovania spojeného so systémom hmotnostnej bilancie v tom zmysle, že s výnimkou, že budú dodržané všeobecné požiadavky, ktoré stanovuje uvedené ustanovenie v jeho bodoch a) až c), členské štáty si ponechávajú veľkú mieru voľnej úvahy, keď majú presnejšie určiť konkrétne podmienky, za ktorých dotknuté hospodárske subjekty majú použiť taký systém.
- 78 Ako uviedol generálny advokát v bode 72 svojich návrhov, z toho vyplýva, že v prípade, keď členské štáty vykonávajú takéto uplatnenie článku 18 ods. 1 smernice 2009/28, sú povinné najmä rešpektovať článok 34 ZFEÚ.
- 79 Po prvé, pokiaľ ide o existenciu prekážky obchodu v zmysle uvedeného článku 34, treba konštatovať, že sporný príkaz môže predstavovať prekážku, prinajmenšom nepriamo a potenciálne, dovozu trvalo udržateľného bioplynu do Švédska z iných členských štátov v zmysle judikatúry pripomenutej v bode 44 tohto rozsudku.
- 80 Ako totiž uviedol generálny advokát v bodoch 75, 76 a 78 svojich návrhov, uvedený platobný rozkaz má za účinok zabrániť vykonaniu hmotnostnej bilancie na trvalo udržateľnom bioplyne prostredníctvom vzájomne prepojených štátnych plynárenských sietí, a tak vylúčiť, aby si bioplyn mohol po jeho dovezení do Švédska uchovať vlastnosti trvalej udržateľnosti, ktoré by mu umožnili využívať výhody zvýhodneného daňového režimu uplatniteľného v tomto členskom štáte na spotrebu trvalo udržateľnejších biopalív.

- 81 V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že agentúra pre energiu, tak vo svojich písomných pripomienkach, ako aj na pojednávaní tvrdila, že trvalo udržateľný bioplyn z iných členských štátov bol oprávnený na uvedenú daňovú výhodu vo Švédsku, najmä ak bol dovezený do tohto členského štátu s použitím dopravných prostriedkov, napr. cestnej prepravy, s ktorými nebolo spojené to, že sa tento trvalo udržateľný bioplyn zmiešal s iným plynom. Z uvedené teda vyplýva, že len samotná nemožnosť vyplývajúca zo sporného príkazu a z § 3 kapitoly 3 ustanovení z roku 2011 agentúry pre energiu dosiahnuť hmotnostnú bilanciu v prípade dovozu prostredníctvom vzájomne prepojených štátnych plynárenských sietí bráni v prejednávanej veci tomu, aby mohla byť tomuto trvalo udržateľnému bioplynu uvedená daňová výhoda.
- 82 Pokiaľ ide o možnosť uvedeného použitia iných spôsobov prepravy, treba uviesť, že je nesporné, že preprava prostredníctvom vzájomne prepojených štátnych plynárenských sietí predstavuje z pohľadu dotknutých hospodárskych subjektov vo všeobecnosti a vzhľadom na svoje náklady jediný skutočne konkurencieschopný spôsob cezhraničnej prepravy.
- 83 Napokon čo sa týka toho, že agentúra pre energiu uviedla, že uzná trvalú udržateľnosť bioplynu, ktorý bude dovezený do Švédska prostredníctvom vzájomne prepojených plynárenských sietí pod podmienkou, že takýto dovoz treba vnímať v kontexte medzinárodných dobrovoľných systémov schválených Komisiou v súlade s článkom 18 ods. 4 smernice 2009/28, treba konštatovať, že toto tvrdenie je príliš nejasné. Agentúra pre energiu totiž nevykonala žiadne kroky na preukázanie pred Súdnym dvorom, ako schválené systémy, na ktoré sa odvoláva, konkrétne umožňujú spoločnosti E.ON Biofor vykonať zmesi trvalo udržateľného bioplynu v takých sieťach v súlade s požiadavkami systému hmotnostnej bilancie. Okrem toho, ako uviedol generálny advokát v bode 79 svojich návrhov, E.ON Biofor na pojednávaní tvrdila – bez toho, aby jej v tejto otázke agentúra pre energiu oponovala –, že prípadné použitie takéhoto schváleného dobrovoľného systému jej spôsobí dodatočné náklady.
- 84 Keďže sa prekážka voľného pohybu tovaru preukázala, po druhé a v súlade s judikatúrou pripomenutou v bode 46 tohto rozsudku treba overiť, či vnútroštátne opatrenie, ktoré je predmetom uvedenej prekážky, možno napriek tomu odôvodniť niektorým z dôvodov všeobecného záujmu uvedených v článku 36 ZFEÚ alebo naliehavými požiadavkami, akou je ochrana životného prostredia, a či uvedené opatrenie spĺňa požiadavky vyplývajú zo zásady proporcionality.
- 85 V tejto súvislosti treba po prvé pripomenúť, že využívanie obnoviteľných zdrojov energie na výrobu bioplynu, o ktoré sa konečnom dôsledku snaží vnútroštátna právna úprava ako tá, do ktorej patrí § 3 kapitoly 3 ustanovení agentúry pre energiu z roku 2011, je v zásade vhodná na ochranu životného prostredia. Taká právna úprava je totiž určená v nadväznosti na ciele sledované v tejto súvislosti smernicou 2009/28, a najmä jej článkami 17 a 18, ktoré sa táto právna úprava usiluje konkrétne uplatniť, aby prispela k zníženiu emisií skleníkových plynov, ktoré sú jedným z hlavných dôvodov klimatických zmien a proti ktorým sa Európska únia a členské štáty zaviazali bojovať (pozri analogicky rozsudok z 1. júla 2014, Ålands Vindkraft, C-573/12, EU:C:2014:2037, bod 78 a citovanú judikatúru).
- 86 Pokiaľ ide presnejšie o kritériá trvalej udržateľnosti harmonizované v článku 17 smernice 2009/28, a ktorých dodržiavanie sa v zásade usiluje zabezpečiť také opatrenie ako vo veci samej, odôvodnenie 65 tejto smernice zdôrazňuje, že uvedené kritériá sú zamerané na zaručenie toho, aby biopalivá používané na dosiahnutie cieľov stanovených v tejto smernici boli skutočne trvalo udržateľné.
- 87 Ako sa všeobecnejšie zdôraznilo v odôvodnení 12 smernice 2009/28, využívanie poľnohospodárskeho materiálu, ako napríklad hnoja, močovky a iných odpadov živočíšneho a organického pôvodu na produkciu bioplynu ponúka vzhľadom na vysoký potenciál úspory emisií skleníkových plynov značné environmentálne výhody v oblasti výroby tepla a elektriny, ako aj v oblasti jeho využívania ako biopaliva.

- 88 Takéto zvýšenie využívania obnoviteľných zdrojov energie predstavuje, ako sa výslovne uvádza najmä v odôvodnení 1 smernice 2009/28, jednu z významných súčastí balíka opatrení potrebných na zníženie emisií skleníkových plynov a na dodržiavanie Kjótskeho protokolu k Rámcovému dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy a ďalších záväzkov Únie a na medzinárodnej úrovni na účely znižovania emisií skleníkových plynov po roku 2012 (pozri v tomto zmysle rozsudok z 1. júla 2014, Ålands Vindkraft, C-573/12, EU:C:2014:2037, bod 79 a citovanú judikatúru).
- 89 Ako už Súdny dvor uviedol, takéto zvýšenie slúži tiež na ochranu zdravia a života ľudí a zvierat, ako aj na ochranu rastlín, čo sú dôvody všeobecného záujmu uvedené v článku 36 ZFEÚ (rozsudok z 1. júla 2014, Ålands Vindkraft, C-573/12, EU:C:2014:2037, bod 80 a citovaná judikatúra).
- 90 Po druhé treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry sú vnútroštátne orgány povinné preukázať, že výnimka zo zásady voľného pohybu tovarov, ktorú zakotvujú, je potrebná na dosiahnutie predmetných cieľov a že je v súlade so zásadou proporcionality. Uvedeným orgánom teda prináleží, keď uvádzajú dôvod odôvodňujúci obmedzenie voľného pohybu tovaru, aby konkrétne preukázali existenciu dôvodu všeobecného záujmu, ako aj primeranosť tohto opatrenia vo vzťahu k sledovanému cieľu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 8. mája 2003, ATRAL, C-14/02, EU:C:2003:265, body 67 až 69 a citovanú judikatúru).
- 91 V prejednáwanej veci však treba konštatovať, že agentúre pre energiu sa pred Súdnym dvorom nepodarilo preukázať, že opatrenie, akým je sporný príkaz, prijaté na základe § 3 kapitoly 3 v ustanovení tejto agentúry z roku 2011, spĺňa tieto požiadavky.
- 92 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že tento § 3 stanovuje, že hmotnostná bilancia sa musí vykonať „v mieste s jasnou hranicou“ a vydaním sporného príkazu agentúra pre energiu dospela k záveru, že vzájomne prepojené štátne plynárenské siete, ako sú tie, ktoré spájajú Nemecko, Dánsko a Švédsko, nepredstavujú takéto miesto s jasnou hranicou.
- 93 Ako vyplýva z rozhodnutia vnútroštátneho súdu a ako agentúra pre energiu pred Súdnym dvorom potvrdila, výkladová prax tejto agentúry spočíva teda v tom, že sa domnieva, že pokiaľ je trvalo udržateľný bioplyn vpustený do švédskej štátnej plynárenskej siete, takáto okolnosť nebráni tomu, aby sa vykonala hmotnostná bilancia tohto bioplynu.
- 94 Treba však konštatovať, že agentúre pre energiu sa nepodarilo objektívne vysvetliť, ako sa dalo objektívne zdôvodniť, že jedná švédska štátna plynárenská sieť, v ktorej sa zmiešavajú rôzne typy bioplynu, predstavuje „miesto s jasnou hranicou“ v zmysle § 3 kapitoly 3 ustanovení agentúry pre energiu z roku 2011, a jednak, že pokiaľ ide o plynárenské siete iných členských štátov alebo vzájomne prepojené štátne siete, prečo tieto štátne siete individuálne alebo ako celok nemajú povahu takého „miesta s jasnou hranicou“.
- 95 Okrem toho agentúra pre energiu vo svojich písomných pripomienkach, ako aj na pojednávaní opakovane tvrdila, že pokiaľ sa dovezený trvalo udržateľný bioplyn dovezol cez prepojené štátne plynárenské siete v rámci dobrovoľných vnútroštátnych alebo medzinárodných systémov schválených Komisiou podľa článku 18 ods. 4 smernice 2009/28, nemá táto agentúra námietky proti uznaniu trvalej udržateľnosti bioplynu takto dovezeného z iných členských štátov, pričom tak sa zdá, že v dôsledku toho pripustila, že okolnosť, že trvalo udržateľný bioplyn sa zmieša v takých sieťach, nebráni tomu, aby sa hmotnostná bilancia vykonala s ohľadom na takto vykonanú zmes.
- 96 Pokiaľ ide o vysvetlenie, ktoré tiež predložila agentúra pre energiu na vydanie sporného príkazu a týkajúce sa neexistencie európskeho orgánu, ktorý by dokázal vykonávať kontrolu nad priestorom pozostávajúcím z prepojených štátnych plynárenských sietí, po prvé treba poznamenať, že taký výklad sa príliš vzdaluje od právneho základu, na ktorom agentúra pre energiu výslovne postavila napadnutý príkaz a ktorý sa zakladá na neexistencii „miesta s jasnou hranicou“ v zmysle § 3 kapitoly 3 v ustanovení tejto agentúry z roku 2011.

- 97 Po druhé a bez ohľadu na nestálosť, na ktorú sa takto poukázalo, uvedené vysvetlenie nie je navyše presvedčivé. Ako totiž vyplýva z § 1a kapitoly 3 zákona č. 598 hospodárske subjekty, ktoré sa dovoľávajú trvalej udržateľnosti bioplynu, ktorý predávajú, musia zabezpečiť – najmä pomocou priamych a nepriamych dohôd uzatvorených so subjektmi celého výrobného reťazca a prostredníctvom vytvorenia systému overovania, na ktorý dohliada nezávislý kontrolór, ktorý má zabezpečiť, aby uvedený systém overovania bol presný, spoľahlivý a zabezpečený voči podvodom –, že bioplyn, na ktorý žiadajú daňovú výhodu, spĺňa kritériá trvalej udržateľnosti stanovené v článku 17 smernice 2009/28.
- 98 Ako však uviedol generálny advokát v bodoch 89 a 90 svojich návrhov, nezdá sa byť reálne, a navyše agentúra pre energiu nijako nepreukázala, že je nemožné, aby táto agentúra zabezpečila, že bioplyn dovezený z iných členských štátov prostredníctvom vzájomne prepojených štátnych plynárenských sietí bol trvalo udržateľný bioplyn, tým, že by žiadala od príslušných hospodárskych subjektov, aby predložili dôkazy vyžadované vnútroštátnym právom, pričom v tejto súvislosti by zohľadňovala informácie a dokumenty, ktoré prípadne pochádzajú zo systému hmotnostnej bilancie zavedenému v členských štátoch pôvodu dodávky príslušného trvalo udržateľného bioplynu a zároveň zabezpečila, že uvedená dodávka sa na účely spresnené v článku 17 ods. 1 smernice 2009/28 bude považovať za odobratú zo zmesi alebo zmesí len jedenkrát, ako sa to vyžaduje v zmysle systému hmotnostnej bilancie ustanovenému v článku 18 ods. 1 tejto smernice.
- 99 Z uvedeného vyplýva, že agentúra pre energiu nepreukázala, že sporný príkaz vydaný na základe § 3 kapitoly 3 ustanovení tejto agentúry z roku 2011 bol nevyhnutný na zabezpečenie trvalej udržateľnosti bioplynu dovezeného z iných členských štátov na účely uvedené v článku 17 ods. 1 smernice 2009/28, v tom zmysle, že také opatrenie porušuje zásadu proporcionality a nemožno ho teda považovať za odôvodnené.
- 100 Vzhľadom na predchádzajúce treba vnútroštátnemu súdu odpovedať, že článok 34 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že bráni príkazu ako vo veci samej, ktorým vnútroštátny orgán mal v úmysle vylúčiť to, aby hospodársky subjekt mohol zaviesť systém hmotnostnej bilancie v zmysle článku 18 ods. 1 smernice 2009/28 s ohľadom na trvalo udržateľný bioplyn prepravený vzájomne prepojenými štátnymi plynárenskými sieťami v zmysle ustanovenia prijatého týmto orgánom a podľa ktorého sa taká hmotnostná bilancia musí vykonať „v mieste s jasnou hranicou“, hoci daný orgán v súlade s týmto ustanovením pripúšťa, že systém hmotnostnej bilancie sa môže vykonať s ohľadom na trvalo udržateľný bioplyn prepravený štátnou plynárenskou sieťou členského štátu, v ktorom daný orgán pôsobí.

O trovách

- 101 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol takto:

- 1. Článok 18 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES z 23. apríla 2009 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie a o zmene a doplnení a následnom zrušení smerníc 2001/77/ES a 2003/30/ES sa má vykladať v tom zmysle, že nezakladá pre členské štáty povinnosť povoliť dovoz bioplynu spĺňajúceho kritériá trvalej udržateľnosti stanovené v článku 17 tejto smernice a určeného na používanie ako biopalivo prostredníctvom svojich vzájomne prepojených štátnych plynárenských sietí.**

2. **Posúdenie druhej otázky neodhalilo žiadnu skutočnosť, ktorá by mohla mať vplyv na platnosť článku 18 ods. 1 smernice 2009/28.**
3. **Článok 34 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že bráni príkazu ako vo veci samej, ktorým vnútroštátny orgán mal v úmysle vylúčiť to, aby hospodársky subjekt mohol zaviesť systém hmotnostnej bilancie v zmysle článku 18 ods. 1 smernice 2009/28 s ohľadom na trvalo udržateľný bioplyn prepravený vzájomne prepojenými štátnymi plynárenskými sieťami v zmysle ustanovenia prijatého týmto orgánom a podľa ktorého sa taká hmotnostná bilancia musí vykonať „v mieste s jasnou hranicou“, hoci daný orgán v súlade s týmto ustanovením pripúšťa, že systém hmotnostnej bilancie sa môže vykonať s ohľadom na trvalo udržateľný bioplyn prepravený štátnou plynárenskou sieťou členského štátu, v ktorom daný orgán pôsobí.**

Podpisy